

5.10.2023

ANVISNING

Användning av stadens lokaler för valtillställningar

Den här anvisningen tillämpas på ordnandet av valtillställningar i inomhuslokaler i stadens besittning. I fråga om allmänna utomhusområden följs stadsmiljösektorns gällande anvisningar <https://www.hel.fi/sv/foretag-och-arbete/foretag-och-foretagare/foretagens-tillstand-och-lokaler/reklam-pa-en-allman-plats/valtillstallningar-och-reklam#bra-att-veta-om-valtillstallningar> och <https://www.hel.fi/sv/foretag-och-arbete/foretag-och-foretagare/foretagens-tillstand-och-lokaler/reklam-pa-en-allman-plats/valtillstallningar-och-reklam>. Anvisningen föranleder inga ändringar i fråga om tidigare bokade lokalreserveringar.

Anvisningen grundar sig på de principer för invånaranvändningen av lokaler som stadsstyrelsen godkände 13.6.2022 § 462 https://www.hel.fi/static/public/hela/Kaupunginhallitus/Suomi/Paatos/2022/Keha_2022-06-13_Khs_24_Pk/7CB11430-B5B3-CE35-BAF9-812451900000/Liite.pdf.

Staden överlåter lokaler för användning till politiska partier, valmansföreningar och kandidater. Värderingarna för invånaranvändningen av lokaler baserar sig på ekologi, rättvisa och likabehandling, ekonomi, trygghet, delaktighet och deltagande och företagervänlighet. Användningen av lokaler ska stämma överens med ovannämnda värden. Det ska dessutom ses till att lokaler inte överlåts för evenemang som strider mot FN:s konvention om avskaffande av rasdiskriminering, för verksamhet som vållar våld eller till sammanslutningar som planerar våld.

Staden har rätt att välja sina hyresgäster, men valet får inte ske på diskriminerande grunder. Med stöd av diskrimineringslagen får ingen diskrimineras bl.a. på grund av politisk verksamhet eller övertygelse. I partilagen konstateras att statliga och kommunala myndigheter och myndigheter i samkommuner samt sammanslutningar och inrättningar som staten, en kommun eller en samkommun har bestämmande inflytande i ska behandla alla partier lika och enligt enhandagrunder. Under val är kravet på likabehandling och yttrandefrihet särskilt väsentligt. Lagstiftning som hänförs till ärendet har samlats till bilaga 1.

5.10.2023

ANVISNING

För valtillställningar som ordnas av ett enskilt parti, en valmansförening eller en kandidat tas det ut en avgift enligt gällande prislista. Den som använder/hyr lokalen står också för eventuella kostnader för bevakning eller andra kostnader som orsakas av användningen av lokalen, i synnerhet när det gäller användning utanför öppettiderna. Stadens lokaler överläts för valtillställningar med iakttagande av principen om opartiskhet så att en politisk aktör kan beviljas en lokal på samma verksamhetsställe högst en gång. Om det finns flera sökande till samma lokal och tidpunkt, avgörs överlåtelsen genom lottning, om inte de som vill använda lokalen kan komma överens om saken.

På valdagen och på dagen före valdagen överläts inga lokaler för valtillställningar. Från en lokal som används som förhandsröstningsställe överläts inga lokaler för valtillställningar under förhandsröstningstiden eller under de två dagar som föregår förhandsröstningen.

Öppna lokaler på bibliotek kan överlåtas för politiska tillställningar om minst tre partier eller valmansföreningar deltar. Om biblioteket har en lokal som kan avskiljas/avspärras, kan lokalen överlåtas också till ett enskilt parti, en valmansförening eller en kandidat för en valtillställning. Användningen är då avgiftsbelagd.

Lokaler på ungdomsgårdar överläts inte för valtillställningar.

5.10.2023

ANVISNING

BILAGA 1

Lagstiftning

Grundlagen 13 § 1 mom.

Om mötesfriheten stadgas i Finlands grundlag. Enligt 13 § 1 mom. i grundlagen har var och en en rätt att utan tillstånd anordna sammankomster och demonstrationer samt att delta i sådana.

Grundlagen 12 § 1 mom.

Om yttrandefriheten stadgas i 12 § 1 mom. i grundlagen, enligt vilken var och en har yttrandefrihet. Till yttrandefriheten hör rätten att framföra, sprida och ta emot information, åsikter och andra meddelanden utan att någon i förväg hindrar detta. Statsförfattningsrättsligt sett utgör samhällsbetonad kommunikation med politiska ändamål som syftar till att genomföra demokrati kärnområdet för yttrandefriheten. Bestämmelser om yttrandefriheten och mötes- och föreningsfriheten finns dessutom i artiklarna 10 och 11 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna som förbinder Finland.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1999/19990731>

Enligt artikel 10 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna kan yttrandefriheten begränsas endast genom lag och "som i ett demokratiskt samhälle är nödvändiga med hänsyn till den nationella säkerheten, den territoriella integriteten eller den allmänna säkerheten, till förebyggande av oordning eller brott, till skydd för hälsa eller moral, till skydd för annans goda namn och rykte eller rättigheter, för att förhindra att förtroliga underrättelser sprids eller för att upprätthålla domstolarnas auktoritet och opartiskhet."

https://www.echr.coe.int/documents/convention_swe.pdf

Partilag 10 § Krav på opartiskhet

Statliga och kommunala myndigheter och myndigheter i samkommuner samt sammanslutningar och inrättningar som staten, en kommun eller en samkommun har bestämmande inflytande i ska behandla alla partier lika och enligt enahanda grunder.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1969/19690010>

5.10.2023

ANVISNING

BILAGA 1

Diskrimineringslag 8 § Förbud mot diskriminering

Ingen får diskrimineras på grund av ålder, ursprung, nationalitet, språk, religion, övertygelse, åsikt, politisk verksamhet, fackföreningsverksamhet, familjeförhållanden, hälsotillstånd, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person. Diskriminering är förbjuden oberoende av om den grundar sig på ett faktum eller ett antagande i fråga om personen själv eller någon annan.

Diskriminering som avses i denna lag är förutom direkt och indirekt diskriminering även trakasserier, vägran att göra rimliga anpassningar samt instruktioner eller befallningar att diskriminera.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2014/20141325>

Lag om allmänna bibliotek 13 § och 14 §

I lagen om allmänna bibliotek fastställs biblioteksanvändarnas skyldigheter och användningsregler.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2016/20161492>

Internationell konvention om avskaffande av alla former av rasdiskriminering Artikel 4

Konventionsstaterna fördömer all propaganda och alla organisationer som grundar sig på föreställningar eller teorier att någon ras eller persongrupp av viss hudfärg eller visst etniskt ursprung skulle vara överlägsen någon annan grupp eller som söker rättfärdiga eller främja rashat och diskriminering i någon form och åtar sig att vidta omedelbara och konkreta åtgärder som syftar till att utrota all uppmaning eller utövande av sådan diskriminering. I detta syfte skall konventionsstaterna, med vederbörligt beaktande av de principer som omfattas av den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och av de rättigheter som uttryckligen anges i artikel 5 i denna konvention, bland annat

a) förklara som brottslig gärning som är straffbar enligt lag allt spridande av idéer grundade på rasöverlägsenhet eller rashat, uppmaning till rasdiskriminering, liksom alla våldshandlingar eller uppmaning till sådana handlingar mot en viss ras eller en grupp av personer av annan hudfärg eller

5.10.2023

ANVISNING

BILAGA 1

annat etniskt ursprung och även lämnande av stöd i någon form till rasistiska aktiviteter, inklusive finansiering av sådana aktiviteter,

b) olagligförklara och förbjuda organisationer samt organiserad propaganda och all annan propaganda som främjar och uppmanar till rasdiskriminering, samt förklara deltagande i sådana organisationer eller i sådan verksamhet som brottslig gärning som är straffbar enligt lag, samt

c) inte tillåta offentliga myndigheter eller offentliga institutioner, vare sig nationella eller lokala, att främja eller uppmana till rasdiskriminering.

<https://www.sametinget.se/4797>